

Årsplan for Historie

Klasse:	SIGMA
Periode:	2024-2025
Team / lærer:	ML

Ca. 6 uger	12	Imperialisme	<p>Kronologi og sammenhæng Kildearbejde Historiebrug</p> <p>Eleverne kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gøre rede for, hvad der kendetegner imperialismen som historisk periode. • fortælle om, hvorfor imperialismen opstod. • forklare, hvorfor bestemte europæiske stormagter blev kolonimagter. • give eksempler på, hvilke følger imperialismen fik for de områder og folk, der blev koloniseret og for kolonimagterne. • på baggrund af deres arbejde med kilder præsentere deres viden om imperialismen. • give eksempler på, hvordan imperialismen bruges til at forklare nutidige samfundsmæssige forhold i de tidligere kolonier. • forklare samtidens fremherskende opfattelser i kolonimagterne af kolonierne og deres befolkning. • diskutere følger af imperialismen for de tidligere kolonier og kolonimagter. • gøre rede for skiftende tiders forskellige opfattelser af imperialismen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hvorfor begyndte de europæiske lande at erobre områder i Afrika, Asien og Stillehavsområdet i 1800-tallet? • Hvilke konsekvenser fik imperialismen i de erobrede områder? • Hvorfor og hvordan blev kolonierne selvstændige lande? • Hvordan præger imperialismen de tidligere kolonier rundt om i verden i dag? • Hvordan opfatter man imperialismen i dag? 	<p>Supplerende materiale</p> <p>Aktiviteter: Fra billedkilde til problemstilling</p>
Ca. 4 uger	8	Sundhed og sygdom i middelalderen	<p>Kronologi og sammenhæng Kildearbejde Historiebrug</p> <p>Eleverne kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fortælle om middelalderens forståelse af sundhed og sygdom. • beskrive konsekvenser af Den Sorte Død • give eksempler på, hvordan sygdom påvirkede middelalderens samfund. • forklare, hvordan folk i middelalderen forsøgte at beskytte sig mod sygdomme. • analysere kilder om sundhed og sygdom. • ud fra kilderne konstruere fortællinger om sundhed og sygdom i middelalderen. • bruge forløbets billeder til at få viden om sundhed og sygdom i middelalderen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hvilke årsager mente folk i middelalderen, at der kunne være til sygdomme? • Hvordan vil vi i dag vurdere årsagerne til sygdomme i middelalderen? • Hvilke dødelige sygdomme var almindelige i middelalderen, og hvorfor kunne man ikke behandles for dem dengang? • Hvorfor fik Den Sorte Død så store konsekvenser? 	
Ca. 6 uger	16	1864	<p>Kronologi og sammenhæng Kildearbejde Historiebrug</p> <p>Eleverne kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gøre rede for faktorer, motiver og personer i og uden for Danmark, der førte til krigen i 1864. • diskutere udløsende årsager til krigen. • beskrive organisationen og styreformer i den danske helstat før 1864. • forklare begreber som nation, national identitet og nationalfølelse og deres betydning for udbruddet af krigen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hertugdømmerne Slesvig og Holsten havde i århundreder været en del af den danske helstat. Hvorfor opstod der konflikter om hertugdømmerne i løbet af 1800-tallet? • Hvilke faktorer og personer spillede en rolle for krigsudbruddet i 1864? • Hvorfor gik kongen og regeringen ikke tidligt i krigen med til en fredsftale, når det danske militær hele tiden var på tilbagetog? • Hvorfor fik nederlaget stor betydning for den danske befolknings syn på sig selv og Danmark? 	<p>Supplerende materiale</p> <p>Historiekanon: Stormen på Dybbøl 1864</p> <p>Spil: Forhandlingen om Hertugdømmerne</p> <p>Aktiviteter: Kilder og kontekst – Historiske fotografier</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • fortælle om de vigtigste slag og gøre rede for, hvordan krigen udviklede sig. • fagligt diskutere og vurdere de ledende aktørers (generaler, danske politikere, Christian 9., Bismarck m.fl.) beslutninger under krigen og fredsforhandlingerne. • gøre rede for den endelige fredsftale og konsekvenserne for hertugdømmerne og kongeriget. • fortælle om krigen betydning for den danske befolknings syn på sig selv og Danmark – dengang og senere. • fortælle om krigen betydning for Preussen, Østrig og Europa. • fagligt diskutere, hvordan historier om krigen i 1864 bruges i dag. 	Hvorfor har Stormen på Dybbøl fået stor betydning i dansk historie, når det var nederlaget ved Als, der blev afgørende i krigen?	
Ca. 6uger	12	<p>Danmark og Norge besat</p> <p>Kronologi og sammenhæng Kildearbejde Historiebrug</p> <p>Eleverne kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • se på de brud, der skete under krigen og diskutere, hvorfor de skete, og hvad de kom til at betyde. • forklare, hvordan udviklingen i styrkeforholdet mellem krigen parter fik betydning for fx modstandskampen i Danmark og Norge. • beskrive og forklare, hvilken betydning besættelsen har for danskernes selvforståelse og nationale identitet over tid. • udvælge og bearbejde delelementer og skabe deres egen fortælling om 2. Verdenskrig i Danmark og Norge. • 	<ul style="list-style-type: none"> • Danmark og Norge var neutrale. Hvorfor besatte Tyskland alligevel landene? • Hvorfor blev besættelsen af Danmark og Norge så forskellig? • Hvorfor var der forskel på modstandskampen i Danmark og Norge? 	<p>Supplerende materiale</p> <p>Historiekanon: Augustoprør og jødeaktion 1943</p> <p>Spot på historien: Historiebrug: Augustoprøret 1943</p>
Ca. 5uger	10	<p>5. maj 1945 – Danmarks befrielse</p> <p>Kronologi og sammenhæng Historiebrug</p> <p>Eleverne kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gøre rede for, hvordan krigen gang ændrede danskernes opfattelse af besættelsesmagten. • give eksempler på erindringspolitiske tiltag i forbindelse med besættelsen. • diskutere udfordringer og problematikker ved retsopgøret. • med afsæt i konkrete eksempler beskrive, hvordan fortællingen om befrielsen har ændret sig. • drøfte, hvilken betydning fortællinger om besættelsen og befrielsen har i dag. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hvordan og hvorfor ændredes danskernes opfattelse af besættelsesmagten? • Hvordan blev retsopgøret efter besættelsen gennemført? <p>Hvordan og hvorfor har fortællingerne om besættelsen og befrielsen ændret sig?</p>	<p>Supplerende materiale</p> <p>Spot på historien:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Besættelsestidens illegale blade • D-dag og de danske krigssejlere • Tyske flygtninge i Danmark
Ca. 5uger	10	<p>Da Europa blev verdens centrum</p> <p>Kronologi og sammenhæng Kildearbejde Historiebrug</p> <p>Eleverne kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • drøfte årsager og motiver til opdagelsesrejserne. • fortælle om opdagelsesrejsernes følger i og uden for Europa. • forklare, hvad renæssancen er, og hvordan den ændrede sig. • gøre rede for årsager og følger af reformationen. • sætte Columbus og reformationen i sammenhæng med andre begivenheder i perioden. • analysere og fortolke kilder fra 1500-1600-tallet. • bruge kilder til at skabe viden om begivenheder i 1500-1600-tallet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hvorfor begyndte europæerne fra sidste del af 1400-tallet at udforske og underlægge sig andre dele af verden? • Hvordan og hvorfor ændrede europæernes menneskesyn og opfattelser af verden sig i tiden fra 1300-tallet til 1500-tallet? • Hvilke konsekvenser fik de europæiske erobringer for Europa og andre verdensdele? 	<p>Supplerende materiale</p> <p>Historiekanon: Columbus</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • anvende kildekritiske begreber til at analysere og tolke kilder. <p>forklare, hvorfor og hvordan fortællinger om opdagelsesrejser, renæssancen og reformationen har ændret sig over tid.</p>		
Ca. 3 uger	6	<p>Grundloven før og nu</p> <p>Kronologi og sammenhæng Kildearbejde Historiebrug</p> <p>Eleverne kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gøre rede for forskellige faktorer og forklaringer på udviklingen af den nuværende danske forfatning og valgret. • beskrive og debattere, hvordan Grundloven blev til, og hvorfor den er blevet ændret. • analysere og tolke kilder, der belyser kampen om valgretten. • formulere problemstillinger og bruge dem i arbejdet med kampen om valgretten. • give eksempler på, hvordan der er blevet argumenteret før og nu for ændringer af valgretten. <p>bruge de undersøgte kilder og eksempler til at skabe deres egen holdning til valgretsspørgsmålet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hvad var begrundelserne for, at Grundloven fra 1849 ikke betød, at alle fik valgret? • Hvorfor begyndte kvinder først flere år efter vedtagelsen af Grundloven at kæmpe for større ligestilling? <p>Hvilken faktor førte til, at kvinder fik valgret i 1915?</p>	<p>Supplerende materiale</p> <p>Historiekanon:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grundloven 1849 • Kvindes valgret <p>Kvindes valgret (kort forløb)</p>
Ca. 2 uger	4	<p>Dannebrog</p> <p>Kronologi og sammenhæng Kildearbejde Historiebrug</p> <p>Eleverne kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gøre rede for sammenhænge mellem den katolske kirkes mål og den danske kongemagts første udenrigspolitik i den tidlige middelalder. • forklare den danske kongemagts motiver til korstog i Østersøområdet. • analysere og tolke kilder, der belyser forhold under korstogene. <p>diskutere funktion og brug af myten om Dannebrog, der faldt ned fra himlen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hvordan er myten om Dannebrog opstået? • Hvordan er myten om Dannebrog blevet brugt i danskernes selvforståelse? • Hvordan har betydningen af Dannebrog ændret sig fra før til nu? 	

NB!! Emnerne står ikke i kronologisk orden og længden de enkelte forløb kan variere i længde (afhængig af elevernes interesse for emnet og hvor hurtigt det faglige proces forløber)

Tværfagligt forløb med samfundsfag: Terror (forløb ca. 3-4 uger)

Vi vil primært arbejde med Gyldendals portaler

Evaluering:

Sker løbende i den daglige undervisning. Derudover vil hvert emne blive afrundet med et kreativt produkt af forskellig art, da dette er ret centralt for præsentationer i udskolingen :)